

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי י"ט אייר תשפ"ג | דף היומי בבלי: סוטה מב | דף הכולל: גיטין י.

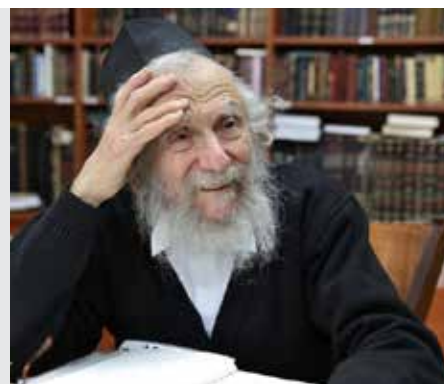
דף היומי בהלכה: מסימן קל"א סעיף ה' עד אמצע סעיף ח' 'וכן'.

מוסר: שמירת הלשון - פרק כ"ד עד פרק כ"ה.

קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. הפרישות פ"ו "ומהם מעשה אלישע" עד סוף פ"ז (סוף השער)

מרון בעל 'שבט הלוי' הגר"ש הלוי ואזנר זצ"ל שאל
את הגאון רבי יעקב אדלשטיין בזכות מה זכה לכך
שברכותיו מתקיימות? רבי יעקב השיב לו בענוות
חן: "אולי משום שקיבלתי על עצמי קבלה"...

הגאון הרב חזקיהו יוסף קרלנשטיין שליט"א על הברכה המיוחדת של מרון הגאון רבי אלחנן וסרמן זצוק"ל, ועל עזרה לזולת

לא אתה הוא המחזיק אותו. כתוב "והחזקת בו' אתה רק הצינור שדרכו עוברת אליו הברכה מהשמים. ואדרבה, השפע שמגיע אליך הוא בזכות היותך הצינור להעברת השפע אליו. אתה הנהנה הראשון ממה שאתה מעביר לאחרים.

סיפר לי בנו של רבי בן ציון פלמן זצ"ל: סבתו, אמו של רבי בן ציון, הלכה לעולמה בגיל תשעים ושבע, והיתה בצלילות דעת גמורה עד שעותיה האחרונות. כשמרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל בא לנחם, סיפר לו רבי בן ציון סיפור, ורב אהרן ליב אמר שמצוה לפרסמו:

משפחתו של אמו היתה גרה בברנוביץ', בדלת ממול רבי אלחנן וסרמן זצ"ל. יום אחד אמו, שהיתה בת עשר וחצי, ואחותה שהיתה בת שש וחצי, דפקו על דלת ביתו של רבי אלחנן. רבי אלחנן פתח להן את הדלת וראה אותן מתנשפות, מיוזעות, עם פנים אדומות. "ראינו את בחורי הישיבה חלשים ומותשים", פתחו השתיים את סיפורן, "ועברנו מדלת לדלת לאסוף להם מצרכי מזון כדי שיאכלו ויתחזקו. ברוך ה' אספנו כמה שקיות מלאות במצרכים".

רבי אלחנן התרגש מאד וברך אותן באריכות ימים, ברכתו התקיימה והיא אכן זכתה להגיע לאריכות ימים מופלגת. עד כאן חלק א'.

בארץ ישראל ישנן שתי ימות: ים המלח והכנרת. ים המלח מכונה 'ים המות'. אין יצורים חיים במימיו. מאידך גיסא בכינרת יש חיים, דגים מסוגים שונים, והיא גם מגדלת את פירות גינוסר המתוקים והמשובחים, שחז"ל (פסחים ח ע"ב) אמרו עליהם: "מפני מה אין פירות גינוסר בירושלים? כדי שלא יהיו עולי רגלים אומרים: אלמלא לא עלינו אלא לאכול פירות גנוסר בירושלים - דיינו".

המדרש אומר שים המלח לא נוצר מששת ימי בראשית. מתחילה היה שם עמק וכל היאורים הקרובים נדבקו זה לזה ונשפכו לשם. ים המלח קיבל את מימיו מאחרים, המים לא היו שלו! אך כיון שלא רצה להעביר ממימיו לאחרים, ולא הסכים שיזרמו ממנו מים למקומות אחרים - נעשו מימיו מלוחים. התקיים בו מקרא שכתוב (תהילים קז, לד): "ארץ פרי למלחה מרעת יושבי בה". מידה כנגד מידה יש כאן: הים לא רצה לתת ממימיו ולהחיות אחרים - ואף בו לא יתכנו חיים.

לעומת זאת הכנרת, היא מקבלת את מימיה מהחרמון, נהנית מאחרים, אבל גם מעבירה לאחרים לירדן. התוצאה: מימיה מתוקים. היא נותנת חיים לארים - וגם בתוכה יתכנו חיים. כשנותנים לאחרים - אף פעם לא מפסידים, רק מרוויחים. הכתוב אומר: "וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו". אומר ה"חפץ חיים" זצ"ל: לא כתוב: 'והחזקת אותו', כי באמת

לבעיותיו, מהווה חלק חשוב מפתרון הבעיה. מרן בעל 'שבט הלוי' הגר"ש הלוי ואזנר זצ"ל שאל את הגאון רבי יעקב אדלשטיין בזכות מה זכה לכך שברכותיו מתקיימות? רבי יעקב השיב לו בענוות חן: "אני לא יודע. אבל אולי משום שקיבלתי על עצמי קבלה, מאז עמדי על דעתי, שכשיהודי מגיע אלי לבקש עצה או ברכה - אני מפנה לו את כל זמני, וזאת למרות שיש לי עיסוקים רבים באותה שעה. אולי, מידה כנגד מידה, שומעים בסבלנות את הבקשות שלי". כל דבר שיש לך ולחברך אין - תן לו! לפעמים זה רק חינוך או כמה דקות של תשומת לב ושל אוזן שומעת. (מתוך דורש טוב בהר)

ועתה הטו אזנכם לחלק ב': אחותה, הרבנית קפלן, שהיתה כאמור צעירה ממנה בארבע שנים, נפטרה כעבור ארבע שנים בדיוק, באותו תאריך, גם היא בגיל תשעים ושבע ומתוך צלילות דעת גמורה! "והחזקת בו" - את עצמך אתה מחזיק כשאתה מחזיק בשני! אתה "לוקח" יותר ממה שאתה "נותן".

צדקה בהקשבה

כלל "וכי ימוך אחיך והחזקת בו", מונח החיוב לעזור לזולת לא רק בממון, אלא גם בעצה טובה. לתת לו אוזן קשבת, להקשיב לו בסבלנות. הרבה פעמים עצם ההקשבה למצוקת השני,

האמת? כאשר אמרתי לו זאת לא היה לי שום קצה-חוט איך אפשר להשיג סכום כזה גדול מהרגע להרגע, אבל בתוככי ליבי בכל זאת קיוויתי שאולי תהיה לי הזכות לעזור לו מחר בבוקר

אבקש לשתף את הציבור בגילוי השגחה אותו חווייתי לאחרונה - גילויי אמונה והשגחה

שבדיוק עכשיו הוא אומר תהילים על המצב ואני התקשרתי אליו בדיוק כאשר הגיע לפסוק "חזקו ויאמץ לבבכם כל מייחלים לד'" (לא, כח).

המשכנו לשוחח והוא מספר לי שלאחרונה יצא לו לשהות תקופה לצד רעייתו שתחי' בבית-חולים במרכז הארץ. באותה מחלקה היתה גם משפחה מבני-ברק, והתברר שאם אותה משפחה היתה בימי הילדות חברתה הטובה ביותר של אימו, ששמה מרת נאוה ע"ה (שנפטרה לפני כעשר שנים).

ומספרת אותה אישה: בנערותנו היינו קבוצה של שלוש חברות טובות ביותר, ותמיד ידענו: בשעה 5 אחה"צ נאוה עוזבת אותנו והולכת לעזור לדודה שלה שגרה בקרבת מקום. לדודה היו 11 ילדים צפופים, בעלה עסק בהרבצת תורה, ונאוה ע"ה הרגישה זכות עצומה לסייע בהאכלת והשכבת הילדים, ועשתה זאת בשמחה עצומה. אפילו אם היינו באמצע משחק, או תוכנית מרתקת, היתה עוזבת אותנו והולכת לעזור. כך נהגה במשך שנים - שלא על מנת לקבל פרס. מעולם לא התפארה במעשים, ואפילו לא סיפרה על כך לילדים שלה.

כעת הגיע תורי להשלים לו את הסיפור:

'אתה יודע מי היתה הדודה הזאת?' שאלתי. מכיון שנאוה ע"ה לא סיפרה על כך אפילו לילדים שלה, אז הוא לא ידע במי מדובר. **'הדודה היתה אמא שלי עליה השלום!'** חשפתי בפניו. 'אמך ע"ה'

אבקש לשתף את הציבור בגילוי השגחה אותו חווייתי לאחרונה. אני מתגורר בבני-ברק ויש לי קרוב משפחה שמתגורר בדרום הארץ ובראשותו כולל ידוע.

בליל-שישי, בשעה מאוחרת בלילה הוא מתקשר ומספר שהגיע במיוחד לבני-ברק כדי לקבל הלוואה עבור הכולל מגמ"ח ידוע. זו לא הפעם הראשונה, הוא כבר רגיל לקבל מאותו גמ"ח סכומים גדולים אבל הפעם התעוררה בעיה בלתי צפויה שלא באחריותו ושלא באשמתו. הקושי נראה בלתי פתיר, והמשמעות היא: האברכים לא יקבלו את המילגה בזמן!

הוא חזר הביתה בידים ריקות, והבעיה הנוכחית נראית בלתי-פתירה הוא מספר הכל מתוך דאגה, ושואל אותי יש לי איזה רעיון מה לעשות? עניתי לו: 'תראה כעת השעה מאוחרת-מחר נחשוב בעזרת השם מה לעשות'.

האמת? כאשר אמרתי לו זאת לא היה לי שום קצה-חוט איך אפשר להשיג סכום כזה גדול מהרגע להרגע, אבל בתוככי ליבי בכל זאת קיוויתי שאולי תהיה לי הזכות לעזור לו מחר בבוקר.

מזה שנים אני מתפלל כוונתיקין. עם סיום התפילה נצנץ במוחי רעיון כיצד ניתן אולי להתגבר על התקלה הבלתי צפויה שהתעוררה בקבלת הלוואה מהגמ"ח ועשתה רושם של בעיה בלתי-פתירה. ברגע הראשון שיכולתי להיכנס לפעולה בשעה 08:30 בבוקר, עשיתי את ההשתדלות הקטנה הנצרכת ובחסדי השם הסתדר הענין על צד היותר טוב!

מיד התקשרתי אליו ובישרתי שהבעיה מאחוריו, והוא כמובן בירך אותי בכל הברכות שבתורה ושבעולם... תוך-כדי הוא מספר

לא כ"כ זוכר את התקופה - אבל הקב"ה בהחלט זוכר, ותראה איך הוא גלגל את העניינים שאוכל להשיב לך משהו כהכרת הטוב לפעליה הברוכים של אמך!...

הרה"ג ש.ש. בני-ברק (יתד נאמן פסח תשפג)

לא סיפרה לכם כיצד עזרה, אך אימי ע"ה בהחלט סיפרה לנו כיצד נעזרה, ואיך לא היתה מסוגלת להסתדר ללא עזרתה. הוא פשוט הצילה אותה!

'אני אישית הייתי ילד בן שלוש כאשר אמך התחתנה, אז אני

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

הבחור מחפש באשה 'הברותא'. ואם אינה יודעת ללמוד גמ', לכל הפחות שתהא בעלת מחשבה ובעלת מעשים. וזו, טעות גמורה היא!

הרב חנניה צ'ולק מדברי הגר"ש וולבה זצ"ל על יסוד ההצלחה בבית היהודי

וזו, טעות גמורה היא! הבחור שזכה להתארס בשעה טובה עם המיועדת להיות אשתו, צריך לסלק ממחשבתו תפיסה מוטעית שאשה צריכה להיות שקועה במחשבה ובדברים גדולים.

תוכן חיי האשה הוא הבית! כמעט, כותב הגר"ש וולבה, שאין גבר משיג ומבין זאת, כיצד אפשר למצוא סיפוק ומילוי נפשי בעניינים פעוטים כאלה! כאן אנו מגיעים לנקודה חשובה מאוד: הבנת השוני המוחלט בין איש לאשתו. בחיים המשותפים של בני הזוג נחשפות במשך הזמן תכונות אצל שניהם, שלא ידעו עליהן מראש. כל אחד לומד להכיר אצל השני כוחות, מצבי רוח והרגלים הזרים לו. דבר זה אינו מיוחד רק לבני זוג, גם חברים לחדר בפנימייה שמים לב לתכונות השונות של כל אחד ואחד.

וידועים שצריכים למצוא דרך שלא להפריע אחד לשני. המיוחד בבני זוג הוא, שמגלים בצד השני דברים שהם זרים לגמרי ובלתי מובנים לכאורה. דרך המחשבה, וכל מערך תגובות האשה שונים לגמרי משל האיש, ככל אשר ינסה הבעל 'לשכנע' אותה לקבל את מהלך המחשבה שלו, ולהודות כי אופן התגובה שלו נכון יותר - הוא לא יצליח. ברבות הימים ייוכח לדעת, כי אלו הן בדיוק הנקודות האופייניות של האשה, ועליו להשלים עמהן, ללמוד אותן, ובעיקר - ללמוד לחיות איתן, זה הוא נשיאת עול אשה. אבל תנוח דעתו של כל בעל בעמיו: כל ההתחלות קשות, ואם יקבל את עול אשתו בחפץ לב אמיתי, יידע נאמנה שההתרגלות שלו לכך תפיג מתיחות, ובמקומה תבוא עליו הרחבת הדעת ושלווות הנפש, שלא יכול היה לזכות בה בבחרותו בשום אופן. אז תתחיל תקופת עליה חדשה בתורה ובעבודת ה', משאת נפשו של בן תורה אמיתי.

(מתוך עלונו של הרב צולק פרשת אמור תשפג)

הפעולה הראשונה שצריך הבעל לקבל על עצמו בבואו להקים את ביתו, היא לקבל על עצמו את עול אשתו, דהיינו לשאתה בכל מצב ובכל זמן, ולא לפרוק לעולם את העול הזה מעל כתפיו. עול זה כותב הגר"ש וולבה זצ"ל, מתבטא לפעמים בדברים קטנים, כאלה שהם ההיפך מטבעו של איש, אבל הם כל תוכן חייה של האשה. עול זה דורש שימת לב תמידית, האשה לובשת בגד חדש, ומצפה למילה טובה. מתעטפת במטפחת חדשה ומקווה שתמצא חן בעיניו, ואם אינו רואה כלל, ולא אכפת לו אם המטפחת כחולה או ירוקה, מתאימה או לא מתאימה - היא מאוכזבת.

האשה מבשלת ארוחת צהרים, וטורחת שתהיה לפי טעמו, והנה הוא חוזר הביתה, ובולע את האוכל, ובקושי נזכר מה בא לפיו, וממילא אינו יכול לומר לה מילות שבח וקילוסין על טוב טעמה. זה שוב אכזבה בשבילה. יש צורך בתיקון כלשהו בבית, והוא אינו שם לב לזה. היא תלתה תמונה על הקיר, הניחה עציץ על השולחן והכל בשבילו, והוא אינו רואה מאומה. לאט לאט היא נוכחת לדעת שבעלה אינו מעוניין כלל בדברי הבית, שהם עבורה תוכן חיים ממש. כך, מדברים קטנים כאלה, נוצר במשך הזמן ריחוק ופירוד, וכל אחד חי את חייו לעצמו - ה' ישמרנו מזה! הוי אומר, היסוד הראשון בנשיאת עול אשה - שימת לב אליה. אל עיני הבית, אל עמלה ועבודתה! הבעיה היא שבן ישיבה חושב שאוי ואבוי לאשה שתוכן חייה הם חפצי הבית, הביגוד והעציצים, האוכל והתמונות. תוכן חיים, כך חושב הבחור לעצמו, הוא רק עבודת ה', מעשי חסד, מחשבות בענייני תורה, שמירת הלכה וכיוצא בזה.

בקיצור, הבחור מחפש באשה 'הברותא'. ואם אינה יודעת ללמוד גמ', לכל הפחות שתהא בעלת מחשבה ובעלת מעשים.

המעשה שעשית היה דבר נפלא ביותר, אך צר לי להודיעך כי שנה זו היא שנה מעוברת ובטעות נמנעתם מאכילת חמץ ביום הפורים

הסיפור המיוחד שסיפר הגאון רבי יעקב בנדר שליט"א על פורים פסח ופסח שני במסירות נפש

יום אתה נותן לנו חתיכת לחם קטנה ממנה יש לנו קיום לגופנו הכחוש והמעונה. אולם מכיון שבחג הפסח אסור לנו לאכול חמץ, על כן בקשתי, שבמשך שמונת ימי חג הפסח תיתן לנו מעט תפוחי אדמה וביצים". במסירות נפש ובגבורה בל תתואר, הצליחו להחזיק מעמד מאכילה מועטת זו. אמנם בתחילה עלתה מחשבה בליבם להשיג גם מצות, ואף בנו תנור לאפיית מצות, אבל חרף המאמצים המרובים לא עלה בידם להשיג קמח. מורעבים ומעונים שמרו בשמחה רבה את מצוות חג הפסח. אולם זה לא נגמר כאן. לאחר שהסתיימו ימי חג הפסח, ראה אבי המשפחה בחלומו את אביו שבא אליו מעולם האמת, ואמר לו: "המעשה שעשית היה דבר נפלא ביותר, אך צר לי להודיעך כי שנה זו הרי היא שנה מעוברת וטרם שמרת את חג הפסח, כי בטעות נמנעתם מאכילת חמץ ביום הפורים".

לימים סיפרה ביתו לילדיה: "וכי חושבים אתם שהדבר הפריע לאבי או לאמי? לא ולא, כחלוף חודש ימים שמרנו בשנית את מצוות חג הפסח. ובחסדי שמים מרובים לאחר ששהינו שם משך 29 חודשים, נסתיימה המלחמה ויצאנו מאפלה לאורה. כמובן שמיהרנו לבדוק בלוח השנה את התאריכים, ואכן נוכחנו כי אותה שנה היתה שנה מעוברת.

(המודיע פסח תשפ"ג)

מספר הגאון רבי יעקב בנדר שליט"א, ראש ישיבת 'דרכי תורה' בפאראראקאווי: "שמעתי מעשה מופלא מאחד ממכרי שסיפר על אמו ע"ה. כשפרצה המלחמה הנוראה, היא היתה ילדה קטנה, והתחבאה יחד עם הוריה ובני משפחתה במקום מסתור, בחצר ביתו של גוי מחסידי אומות העולם שסייע להם ככל יכולתו. הגוי המארח חפר עבורם בור ענק מתחת 'שוקת' הבהמות. מסתבר כך הבין, שבמקום שכזה הנאצים לא יחפשו אחר יהודים.

במשך עשרים ותשעה חודשים התחבאו בבונקר. מיד ערב יצאו החוצה, לנשום מעט אוויר ולקחת כוחות מחודשים ליום המחר. אבי המשפחה התאמץ ככל יכולתו לזכור את ימי השבוע והתאריכים, כדי לדעת מתי חלים השבתות והימים הטובים, ואף היה מלמד את ילדיו הלכות שבת ומועדים. ומאחר ורצה לדעת מתי חלים הימים טובים, ובפרט ימי חג הפסח, כדי להימנע בהם מאכילת חמץ, על כן לקראת סוף כל חודש היה יוצא בלילות להביט על הירח. ומשראה את הירח בחידושו, הבין שכעת ראש חודש. ניירות לא היו לו, ולא נותרו ברירה אלא לחשב ולזכור את התאריכים במוחו. מראש חודש ניסן ואילך היה מחשבן לעצמו, א' ב' ג', כך עד ליל ט"ו בניסן, ליל הסדר.

כשבוע לפני חג הפסח, ניגש למארחו הגוי ואמר לו: "בעוד מספר ימים נחוג את חג הפסח. רצוני לבקש ממך בקשה, מידי

מה מגן על דובים בתרדמת חורף מפני היווצרות קריש דם

פלאי הבריאה שהקב"ה ברא בעולמינו: חוסר תנועה ממושך מגביר את הסיכון לקרישי דם - אולם מנגנון מיוחד הפועל בדובים הרדומים, ולהבדיל - באנשים משותקים, מונע קריש דם

למניעת קרישי דם.

חוסר תנועה ממושך, ידוע כגורם סיכון להיווצרות של קרישי דם מסכני חיים, שנוצרים ברגלים אך עלולים להגיע למוח ולגרום לשבץ מוחי או להגיע לריאות ולגרום לתסחיף ריאתי. אחת התעלומות המדעיות שנחקרה רבות בשנים האחרונות, היא כיצד

מה מגן על דובים בתרדמת חורף, מפני היווצרות של קרישי דם מסוכנים? מחקר חדש המתפרסם בכתב העת המדעי סאינס, חושף מנגנון מרתק של הגנה שהקב"ה ברא, שקיים בדובים הרדומים, ולהבדיל - גם בבני אדם המשותקים כתוצאה מפגיעה בעמוד השדרה. הגילוי עשוי להוביל לפיתוח תרופות חדשות

תנועה כמו בטיסות ממושכות, או לאחר פציעה. "בעוד לתרופות הקיימות לדילול דם יש תופעות לוואי כמו סיכון מוגבר לדימום, אנו חושבים שמדלל דם 'טבעי' שהגוף מסוגל לגייס באופן ספונטאני עשוי להיות יעיל ובטוח יותר", אמר ד"ר טוביאס פצולד, מאוניברסיטת מינכן שעומד בראש המחקר.

במאמר מערכת נלווה כותבת חוקרת מנגנוני קרישת הדם ד"ר מרתה שאטנר: "המחקר החדש מראה שהתבוננות בטבע יכולה להיות דרך טובה ללמוד על פיתוחים הקשורים לביולוגיה האנושית. יתכן שגילוי החלבון ישמש גם במצבים כרוניים מסוכנים עם סיכון מוגבר לקרישי דם כמו סוכרת וסוגי סרטן מסויימים". (יתד נאמן י"א אייר תשפ"ג)

דובים יוצאים מתרדמת החורף שלהם ללא פגע - לאחר שבילו חצי שנה בשכיבה, וחרף משקלם העצום.

לדובים יש גנים המקבילים לגנום האנושי - וכעת, מדווח צוות מדענים על גילוי חלבון הנקרא HSP47 שרמתו מופחתת באופן משמעותי אצל דובים בתרדמת. פעילות נמוכה של החלבון, פי 55 מהרגיל, נצפתה גם אצל אנשים המשותקים מפגיעה בעמוד השידרה, וכן אצל בעלי חיים שהיו כלואים בהשוואה לחיות שהסתובבו חופשיות.

מימצאי המחקר מראים כי החלבון מהווה המפתח לתעלומה - ועשוי לשמש ביעד לפיתוח תרופות חדשות למניעת קרישי דם אצל אנשים בסיכון גבוה, במהלך תקופות קצרות של חוסר

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

מדוע הרב מבריסק לא רצה לשמוע את דרשת ה'בר מצוה'?

סוטה דף מ"ב

דובר שקרים לא יכון לנגד עיני

פתחתי בדברי ה"שאגת אריה", הוא הקשיב ושאלני על דברי קושיא אחת, עניתי לו, והוא המשיך לשמוע. כעבור זמן מה, תחב את שתי אצבעותיו לשתי אזניו, ואמר: "איני רוצה להיות בגדר דובר שקרים, הלא אמרתי שאיני מרגיש בטוב ואשמע רק מעט מן הדרשה, והנה תיכף אתה משלים את דבריך, על כן איני רוצה לשמוע עד תום..."

(אוצר פנינים ועובדות - "שיח זקנים" - הובא ב"תורה דיליה" עמו' תר"צ)

סיפר הרה"ג רבי משה מינצברג שליט"א:

כשהגעתי לגיל בר בר מצוה הלכתי עם זקני הרה"צ רבי עמרם בלוי זצ"ל ועם אבי ז"ל להתברך אצל מרן גאב"ד בריסק זצ"ל. ושאל הגרי"ז זצ"ל את אבי אם יש באמתחתי פלפול לדרשת בר מצוה, ענה אבי: "כן".

פנה אלי הגרי"ז זצ"ל ואמר: "איני מרגיש בטוב, אבל קצת מה'תורה' שלך אשמע".

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

רשימת הימים שאין אומרים בהם 'תחנון'

בעומר, מראש חודש סיון עד אסרו חג השבועות (כולל), תשעה באב וט"ו באב. ויש שאין אומרים תחנון גם מלאחר אסרו חג סוכות עד לראש חודש חשוון, בי"ד באייר - פסח שני, ומלאחר אסרו חג השבועות עד י"ב בסיון (ראה להלן).

[שו"ע קלא, ו-ז, ומשנ"ב לא, לג, לד ו-לו; בו"מ דרשו, 50]

אלו הם ימות החול שאין אומרים בהם 'תחנון' הן בתפילת שחרית והן בתפילת מנחה: ערב יום טוב, ראש חודש, בין יום הכיפורים לסוכות, אסרו חג סוכות, חנוכה, ט"ו בשבט, 'פורים קטן' - י"ד וט"ו באדר ראשון, שני ימי הפורים, חודש ניסן, ל"ג

מה הסיבה שלא לומר 'למנצח' באסרו חג רק בארץ ישראל?

ותשעה באב. ויש שאין אומרים למנצח בכל ערב יום טוב ובאסרו חג. ויש שנראה מדבריו שרק בארץ ישראל אין לומר למנצח באסרו חג, משום שהוא 'יום טוב שני' לבני חוץ לארץ.

[משנ"ב קלא, לב, לג ו-לה; בו"מ דרשו, 47]

בכל הימים שאין אומרים בהם 'תחנון', אין אומרים תחנון גם בתפילת מנחה של היום שלפניהם, למעט ערב ראש השנה וערב יום הכיפורים, שאומרים תחנון במנחה שלפניהם. כמו כן, בחלק מהימים שאין אומרים תחנון אין אומרים 'למנצח' - והם: ראש חודש, ערב יום הכיפורים, חנוכה, 'פורים קטן', פורים, ערב פסח,

באיזה תאריך אין אומרים 'תחנון' רק בחוץ לארץ?

ימים לאחר 'יום טוב שני'; ויש שהורה שאין לנהוג כן, כיון שימם התשלומין לקרבנות נמנים בהתאם לארץ ישראל, שהיא מקום ההקרבה, ובה ימי השלמה הם רק עד י"ב בסיון.

[בו"מ דרשו קלא, 50]

כאמור, בימים שלאחר אסרו חג השבועות עד י"ב בסיון - יש שאומרים 'תחנון' ויש שאין אומרים. טעמם של אלו שאינם אומרים הוא משום שבזמן המקדש היה ניתן להשלים בימים אלו את קרבנות החג - עולת ראייה ושלמי חגיגה. ומבין הנוהגים כן בחוץ לארץ, יש שאינם אומרים עד י"ג בסיון, דהיינו עד ששה

* במקום שמתפללים 'בעלי ברית' - שהם: אבי התינוק הנמול, הסנדק והמוהל - ביום הברית, לפני שהתקיימה הברית, או חתן עד תום שבע יממות משעת כניסתו לחופה - אין אומרים 'תחנון'.
* חתן ובעל ברית שנמצאים במקום התפילה ואינם מתפללים עם הציבור - יש אומרים שאינם פוטרים מאמירת תחנון; ויש אומרים שחתן פוטר אף כשאינו מתפלל עם הציבור.
* יש אומרים שראוי לחתן שלא להתפלל בציבור במשך כל ימי ה'שבע ברכות', כדי שלא לפטור את הציבור מאמירת 'תחנון'; ויש חולקים.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר להתפלל בעינים פקוחות ללא סידור?

ויש אומרים שאף לדעת הזוהר מותר להתפלל בעינים פקוחות כשהמבט מושפל ואינו מתבונן בשום דבר; ולכתחילה נכון להחמיר ולעצום את עיניו. ותפילה מתוך סידור בעינים פקוחות - מותרת לכל הדעות.

[שו"ע צה, ב, משנ"ב ד-ה, וביה"ל ד"ה צריך; ב"מ דרשו, 11]

לפני תפילת שמונה עשרה ראוי להביט אל השמים כדי לעורר את הכוונה, וכן במהלכה - אם יש צורך בכך. אולם במשך התפילה עצמה צריך לכופף את הראש מעט ולהשפיל את המבט למטה. ולדעת הזוהר חובה לעצום עינים בשעת התפילה, ומי שאינו עושה כן אינו זוכה לראות פני שכינה בשעת פטירתו;

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה